

**Ірина СУС**

Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка

УДК {821.161.2-057.4Возний Т.:378.4(477.83-25)ЛНУ}(082)

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vpl.2024.76.12596>

## **ТЕОДОЗІЙ ВОЗНИЙ – ВИДАТНИЙ УЧЕНИЙ, ПРОФЕСОР ЛЬВІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

**(Збірник наукових праць на пошану професора Теодозія Михайловича  
Возного, Львів : Растр-7, 600 с.; фото)**

У 2022 р. колектив кафедри української мови імені професора Івана Ковалика Львівського національного університету імені Івана Франка підготував до друку чергове видання із серії «Постаті мовознавчої науки» – *Збірник наукових праць на пошану доктора філологічних наук професора Теодозія Михайловича Возного*.

Постать Теодозія Возного (1928–1992), українського мовознавця, славіста, доктора філологічних наук, професора, посідає чільне місце в історії філологічного факультету Львівського університету. Праці в Університеті вчений присвятив 46 років свого життя, пройшовши шлях від асистента кафедри української мови до завідувача кафедри загального мовознавства. Усю свою діяльність Т. Возний спрямовував на підготовку фахівців, які «вміють науково мислити, збирати й узагальнювати лінгвістичний матеріал, поєднувати дар педагога з даром дослідника». <sup>1</sup> Основна сфера наукових зацікавлень ученого – дієслівний словотвір української мови в порівнянні з іншими слов'янськими мовами, а також українська ономастика, термінознавство, практична діалектологія та педолінгвістика.

У *Збірнику* вміщено дослідження лінгвістичної спадщини Т. Возного, наукові розвідки професора, а також його колег та учнів, спогади про вченого і світліни з його особистого архіву.

Першу частину книги складають статті Зоряни Мацюк, Ірини Ощипко й Таміли Панько, у яких описані здобутки Т. Возного як педагога й науковця, одного з творців Львівської дериватологічної школи.

У розділі книги *Із наукового доробку* представлена бібліографія праць (1955–1992) і статті Т. Возного, у яких, зокрема, висвітлені проблеми: дієслівного словотвору в східнослов'янських та південнослов'янських мовах, у художній прозі І. Франка та в говірці села Бітлі Турківського району Львівської області; української лексики в лікарських порадицях XVIII ст.; процес формування системи фонем і розвиток лексико-семантичної структури прикметників у дитячій мові.

---

<sup>1</sup> Т. Панько, *Проблематика наукової спадщини Т.М. Возного*, [у:] *Збірник наукових праць на пошану професора Теодозія Михайловича Возного*, Львів : Растр-7, 2022, с. 14.

Розділ *Мовознавчі студії* містить дослідження, виконані колегами та учнями професора Т. Возного. У студіях з історії мовознавства Г. Тимошик, І. Фаріон, Н. Глібчук, О. Костів та Г. Кутня розглянули лінгвістичні праці отця Івана Жуківського, Святослава Караванського та викладачів катедри української мови Львівського університету; у дослідженнях мови художніх текстів З. Терлак, В. Грещук і В. Грещук, І. Боросовська проаналізували діалектну й застарілу лексику у творах І. Франка, епітетну характеристику персонажів у новелах Василя Стефаника, мовну стилізацію викладу в історичній белетристиці Юрія Винничука; у розвідках з лексикології І. Кочан, І. Процик та В. Пілецький дослідили динаміку семантики слів із компонентами макро- і мікро-, деривати нульової суфіксації в загальноживаній і термінній лексиці та фізичні терміни; у дослідженні з фонетики Л. Асіїв з'ясувала способи збереження особливостей звукової системи української мови в сучасних умовах; у студіях з ономастики О. Мосур, З. Купчинська, М. Висоцька розглянули мікротопоніми Самбірського циркулу, Желехова та його околиць, ойконіми на -івка.

У Збірнику вміщено також спогади людей, яким випала честь співпрацювати з Т. Возним. Андрій Содомора згадав розповіді професора про нелегке дитинство, юність і шлях в царину українського мовознавства. Василь Грещук та Лев Полюга поділилися враженнями про легкість у спілкуванні з колишнім колегою й учителем; Марія Білоус – про незабутні студентські мандрівки з Теодозієм Михайловичем; М. Гнатюк та З. Купчинська – про чуйність і доброзичливість викладача у ставленні до колег і студентів; З. Бичко, Л. Гонтарук, І. Кочан, О. Кровицька, З. Мацюк – про Т. Возного як старанного педагога й доброго наставника для молодих науковців.

Завершує видання підбірка світлин із Теодозієм Михайловичем – у рідному селі Желехові, у родинному колі, в аудиторії Львівського університету, зі студентами-філологами в Криворівні, у Жаб'єму (Верховині), у меморіальному музеї Марка Черемшини в Снятині 1967 р., із колегами з катедри української мови І. Ощипко, Л. Полюгою, В. Черняк, на науковому симпозиумі в Ужгороді 1982 р. із відомими вченими І. Матвієм та П. Гриценком.

Вихід у світ *Збірника наукових праць на пошану Т. М. Возного* сприятиме збереженню й популяризації лінгвістичної спадщини професора та пам'яті про нього для наступних поколінь філологів-україністів.

**Ірина Сус** – доцентка катедри української мови імені професора Івана Ковалика Львівського національного університету імені Івана Франка.

ORCID: 0000-0001-8442-5927

Email: sus.iryana@lnu.edu.ua